

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2013. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Mahkeme içtihadı üzerine bilgi notu N° 154

Temmuz 2012

Dorđević/Hırvatistan - 41526/10

Karar 24.7.2012 [I Daire]

Madde 3

Pozitif yükümlülükler

Şiddetli ve devamlı bir şekilde komşu çocuklar tarafından hakarete uğrayan özürlü şahıs : *ihlal*

Olaylar – Zeka ve fiziki yönden özürlü olan birinci başvurucu, ikinci başvurucu olan annesi ile birlikte bir apartmanın zemin katında yaşamaktadır. Başvurucular Temmuz 2008 ile Şubat 2011 tarihleri arasında, komşu okulda okula giden çocuklar tarafından devamlı bir şekilde hakarete maruz kalmaktan ve makamların gerektiği gibi onları korumamalarından yakınmaktadırlar. Bu dönemde bir olaylar serisi meydana gelmiştir : çocuklar apartman dairesinin zilini herhangi bir saatte çalmışlardır, birinci başvurucuya tükürmüşlerdir, onu dövmüşlerdir ve onu itmişlerdir, onun ellerini sigara ile yakmışlardır, başvurucuların balkonunu yağmalamışlardır ve onlar hakkında ahlaka aykırı ifadeler kullanmışlardır. Bu saldırılar birinci başvurucunun dengesini aşırı derecede bozmuş ve birinci başvurucuda korku ve üzüntüye neden olmuştur. Her iki başvurucu defalarca, sosyal hizmetler ve medyatör dahil olmak üzere değişik makamlar nezdinde şikayette bulunmuşlardır. Başvurucular ayrıca, defalarca olaylardan dolayı polisi bilgilendirmişlerdir ve polisten yardım talebinde bulunmuşlardır. Her aramadan sonra polis, bazen geç kalarak olay yerine gelmiştir ve çocukların dağıldığını veya çocukların gürültü yapmayı bırakacaklarını söylemekle yetinmiştir. Polis ayrıca birçok öğrenciyi dinlemiştir ve her ne kadar çocukların birinci başvurucuya karşı şiddet içeren davranışlarda bulunduklarını kabul etseler de, çocukların cezai sorumluluklarına gidilebilmesi için yaşlarının küçük olduğu sonucuna varmıştır.

Hukuk açısından – Madde 3 (birinci başvurucu) : Birinci başvurucu devamlı bir şekilde hakarete uğramıştır ve bu nedenden dolayı başvurucu, uzun süre kendini savunmasız hissetmiş ve korkmuştur. Birinci başvurucu ayrıca fiziki anlamda yaralanmıştır. Bu kötü muameleler, 3. maddenin kapsamına girmek için yeteri kadar ağırdır.

Sözleşme'nin 3. maddesine aykırı şiddet eylemleri, prensip olarak, bu eylemlerin faillerine karşı ceza hukuku tedbirlerini gerektirmektedir. Ancak bu davada, faillerin çoğu 14 yaşından küçük olan çocuklardır ve bu çocuklar aleyhine ulusal hukuk, her türlü ceza hukuku yaptırımını yasaklamaktadır. Ayrıca, her bir hareket eylemi tek başına ele alındığında bir cezai suç oluşturmamasına rağmen, hakaret eylemleri hep birlikte dikkate alındığında Sözleşme'nin 3. maddesine aykırıdır. Dolayısıyla halihazır dava, ceza hukuku alanı dışında devletin pozitif yükümlülüklerinin bir başka durumu ile ilgilidir ve devletin yetkili makamları, fiziksel ve ruhsal anlamda özürli bir şahsa karşı yapılan ağır hakaret eylemleri konusunda bilgi sahibiydiler. Makamlar başından beri yapılan hakaret eylemlerinden haberdardılar ve birinci başvurucuyu korumak için kendi yetkileri dahilinde makul tedbirleri almak zorundaydılar. Polis, şüphelenilen birkaç çocuğun ifadesini almıştır ve okul yönetimi sorunu öğrencilerle ve onların velileriyle tartışmıştır. Ancak, olayların gerçekten nasıl geliştiğini tespit etmek için ve sistematik bir yaklaşımın olmadığına farkına varılması için hiçbir ciddi girişimde bulunulmamıştır ; bu durum hiçbir uygun ve global tedbir alınmamasına neden olmuştur. Polisin tespitleri hiçbir somut davranışa dönüşmemiştir : hiçbir karar alınmamıştır ve hakaret fiillerini durdurmak için hiçbir kontrol mekanizması oluşturulmamıştır. Mahkeme, sosyal hizmetlerin katılımının yokluğundan ve tavsiyelerde bulunabilecek ve ilgili çocuklarla konuşabilecek uzmanlara başvurulduğunu gösteren unsurların yokluğundan dolayı şaşkınlığını dile getirmektedir. Birinci başvurucuya hiçbir destek sağlanmamıştır. Dolayısıyla, birinci başvurucunun maruz kaldığı fiillerin devam etme riskinin öngörülebilir olmasına rağmen, yetkili makamlar, başvurucuyu korumak için yetkileri kapsamındaki tüm makul tedbirleri almamışlardır.

Sonuç : ihlal (oybirliğiyle).

Madde 8 (*ikinci başvurucu*) : Birinci başvurucunun maruz kaldığı hakaret eylemleri, zorunlu olarak annenin özel ve aile yaşamına etki etmiştir. Devlet makamlarının birinci başvurucunun mağdur olduğu hakaret fiillerini durdurmayı başaramadıkları yönünde kendisinin vardığı sonucu dikkate alan Mahkeme, devlet makamlarının ikinci başvurucuyu da olması gerektiği gibi korumadıkları sonucuna varmaktadır.

Sonuç : ihlal (oybirliğiyle).

Madde 41 : 11 500 EUR her iki başvurucuya birlikte manevi tazminat olarak verilmiştir.

© **Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2013.** Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadeler kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.** The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Tout personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.